

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7673. szám

4 oldal,
30 bani

Vasárnap,
1969.
november 16.

ARADI
LÁTKÉP

Kisgépesítés a helyiiparban

A hosszulejáratú és alacsony kamattal folyósított kisgépesítési hitelek igen előnyösek ipari egységeink számára. Fokozott mértékben érvényes ez a helyiipar esetében, mely általában kevesebb beruházási állapallal rendelkezik, mint a közársasági ipar. Nem véletlen tehát, hogy a hat aradi — illetve Arad megyei helyiipari vállalat ebben az évben 2 030 000 lej bankhitelt kért — és kapott — kisgépesítési munkálatokra. (Tíz hónap alatt 1 557 000 lej értékű munkát el is végeztek.) Az előző évekhez képest jelentős növekedést mutatnak a számok. Ennek ellenére a napokban megkezdett két aradi egységénél tapasztaltak alapján azt kell mondanunk: még ma sem ismerték fel mindenütt és kellő mértékben a kisgépesítési akció fontosságát.

Mi a helyzet a Mureşul-nál?

Három pozitív tényezőt kell megemlítenünk: az első az, hogy itt ezt a feladatot nem varták a főmechanikus nyakába. A kisgépesítési terv összeállítását a dokumentáció kidolgozásába bevonták más hivatalok mérnökeit és technikusait is. (Itt kell azo-

ban megjegyeznünk, hogy sajnos ezek után az irányítás kicsúszott a főgépész — Gligor Petru mérnök — kezéből.) Pozitív tény még, hogy kilenc különféle kisgépesítési munkát tervszerűsítették, melyekre 696 000 lej hitelt kértek. Ezek gazdasági hatékonysága egy évre előreláthatólag 365 000 lej. A bankhitel tehát nem egészen két év alatt megtérül. Végül, de nem utolsósorban, dicséretes, hogy a 9 kisgépesítés közül hatnak a kivitelezését saját műhelyeikben végzik el. (Ezek összértéke 234 640 lej, évi gazdasági hatékonysága pedig 141 700 lej.)

A pozitívumok felsorolásakor megjegyeztük, hogy az akció irányítása kicsúszott a főmechanikus kezéből. Így történhetett meg, hogy például a lippei fémgyártó részleg gondatlanul összeállított dokumentáció alapján készült el a szállítószalagok. (178 400 lej bankhitellel). Utólagos „retusálás” volt szükség, hogy üzembe helyezhessék azokat, ami többletköltségre és az átadási határidő eltolódására vezetett.

Ismét az IJPC-ről

Ugy véljük, kevés az olyan aradi ipari, vagy kereskedelmi egység, mely ne dolgoztatna az IJPC-val. (A vállalat építkezési szolgáltatásokat végez). Az IJPC el-

vállalta a Mureşul pécsai butor-részlege bővítési és korszerűsítési munkálatainak kivitelezését. (136 ezer lej értékű kisgépesítési alapról). De a munkát csak immel-ammal végzik. Gligor Petru főgépész szerint a jelenlegi ütem mellett, semmi remény sincs arra, hogy december végéig be is fejezzék a munkát. Pedig ezzel többszörösen megkárosítják a Mureşult. A határidő eltolódásáért a Bank pénzbírsággal sújtja a vállalatot; ugyanakkor bajok lesznek a jövő évi terv teljesítésével, hiszen a részleg 1970-re szóló tervét, már az új, megnövekedett kapacitásoknak megfelelően állították össze.

Szigorú pénzügyi fegyelem, vagy túlzott óvatosság?

— Miért csak két kisgépesítési munkát kivitelezését tervszerűsítették 1969-re? — kérdezték Adler Toma mérnököt, az Electrometal főmechanikusától.

— Igen szigorú pénzügyi fegyelem vezetünk be. Pontosabban arról van szó, hogy számításaink szerint az előrelátható terven felüli jövedelemből nem futja nagyobb összegű kisgépesítési hitelek. Nem vitatjuk a pénzügyi fe-

gyelem /tiszteltben tartásának szükségességét. De vajon csak erről van szó, vagy túlzott óvatosságról? Az igazság ugyanis az, hogy az egyik, nagyobbik (38 000 lej értékű) kisgépesítést csak jövő év májusában adják át rendeltetésnek és ehhez külső vállallattól rendeltetnek olyan gépi berendezést, amely a hitel nagy részét felemészti. A gyakorlatban tehát saját erőből, a vállalat műhelyeiben igen kevés, a kisgépesítést szolgáló munkát végeznek el. Pedig az Electrometal az összes helyiipari vállalatok közül leginkább mondható fémipari egységnek, adva vannak tehát a feltételek, hogy a termelés fejlesztését szolgáló kisgépesítések kivitelezését maguk végezzék el. Ez kevesebbe kerül s a munka idejében el is készülhet. Saját tapasztalatuk is bizonyítja ezt. Egy másik tervszerűsített munkát, a fémlemez perforáló gépek módosítását, saját műhelyeikben végezték el, a tervszerűsített 36 000 lej helyett mindössze 6 100 lej költséggel.

Jó lenne, ha az 1970-re összeállított kisgépesítési tervüket a fenti szempontok figyelembe vételével dolgoznák ki. A pénzügyi fegyelem az sem „sérti”, ha több kisebb, de könnyen kivitelezhető és rövid idő alatt üzembe helyezhető kisgépesítést tervszerűsítünk!

SZABÓ JÁNOS

Hogyan és hol dolgoznak a gépesítő alegység traktoristái?

Kellemes meleg novemberi napok. Igen alkalmasak arra, hogy minden mezőgazdasági termelőszövetkezetben teljes lendülettel dolgozzanak, hordják be a termést, szabaddítsák fel a földterületeket, szállítsák a mezőre a szerves és a műtrágyát és akadálytalanul húzzák a barázdát, forgassák a földet a traktorok. Azt hittük, hogy minden gazdaságban, különösen pedig azokban, amelyekben lemaradtak a munkálatokkal, teljes lendülettel, kora reggeltől, késő estig dolgoznak az emberek és a gépek. Értelhetetlen helyzettel találkoztunk a galsai termelőszövetkezetben. Az elnök és a mérnök, a brigádosok és csoportfelelősök nyugodtan sétálgálnak, az emberek alig dolgoznak a határban. Pedig ebben a

gazdaságban még 300 hektár területről kell elszállítani a kukoricaszárat és 400 hektáron kell elvégezni az őszi mélyszántást.

De vizsgáljuk meg a galsai traktorosok munkáját. Pénteken például a déli órákban a 14 traktorból csak hét dolgozott. Öt szántott, kettő pedig a műtrágyát szórta. Hiába kerestük kulcsukat a többi, senki sem tudott róluk semmit. A munkában lévő gépeket annyit mondták, hogy társak reggel elmentek. Hogy hová, azt nem tudjuk. Vártuk, hogy majd csak előbukkannak valahonnan, de mind hiába, mert délután 6 óráig az eltűnt hét traktorból

„főnökük között” — érthetetlen nézeteltérés alakult ki. Ez azért történt meg, mert Tóth István, a gépesítő alegység vezetője nem követi nyomon a traktorosok munkáját. Nem veszi figyelembe a traktorosok egyéni teljesítményét és az elvégzett műveletek minőségét. A napi munkát mindenkinek egyformán könyveli el, és csak természetesen, hogy ez kihat a gépezetők fizetésére. Így hát, a traktoristák inkább nem dolgoznak a termelőszövetkezetben hanem „mások a lapon”. A galsai emberek kertjeit szántják. Nem tudom az uradri mezőgazdasági gépesítő vállalat igazgató bizottsága ismeri-e ezt a

Kerestük Tóth Istvánt, a gépesítő alegység vezetőjét, de nem találtuk. Egész nap hiányzott a munkahelyéről.

Hogy hol volt? Ki tudja? — Sajnos, termelőszövetkezetünkben ez szinte minden nap így van. A 14 traktorból naponta 7-8 dolgozik, — mondotta Drágó Traian, a szövetkezet elnöke.

Ochiroş Marian agrármérnök megjegyezte még azt is, hogy a gépesítő alegység dolgozói reggelként 8 óra után kezdik meg a munkát és délután már eltűnnek a láthatárról. Senki sem tud felőlük semmit. Így történt ez csütörtökön is, amikor fél negykor már egyetlen traktor sem volt barázdában. Ime a tények, amelyek kézzel foghatóan igazolják a lemaradást a szántással a galsai termelőszövetkezetben.

Felmerült bennünk a kérdés: vajon mi lehet az oka annak, hogy a traktoristák nem dolgoznak, nem törekednek a termelési terv teljesítésére, a gépek kapacitásának optimális kihasználására? Meglepett bennünket az a tény is, hogy olyan jó szakemberek, mint Csizmadia Imre és Oze Antal, akik rendszeresen teljesítették tervfeladataikat és minőségileg is kifogástalanul dolgoztak, pénteken ők is eltűntek. A termelőszövetkezet vezetőitől tudtuk meg, hogy a gépezetők és

tarthatatlan helyzetet, amely a galsai gépesítő alegységben uralkodik? Reméljük tudnak a dolgozók. De akkor miért nem intézkedtek, hiszen a nézeteltérések már régóta tartanak és napról napra egyre jobban kieleződnek.

Mint már említettük a galsai határból még sok szarut kell be- szállítani az állattenyésztési telep- re. Az e téren megmutatózó le- maradásért természetesen a termelőszövetkezet vezetőjétől kell a felelősséget. Pénteken például mindössze négy (?) szövetkezeti tag dolgozott a szarhadnál. A tizenhét fogatból ugyan ezen a napon csak öt volt munkában. De vajon hol voltak a többiek? Az idő telik és előreláthatólag hamarosan beáll a hűvös, esős idő. Ezért szükséges, hogy a galsaiak fokozottabban ütemben végezzék a földterületek felszabadítását.

Reméljük az uradri gépesítő vállalat vezetői is a legrövidebb időn belül erősen intézkedésekkel megszilárdítják a munkafegyeelmet. A termelőszövetkezet tagjai és a gépezetők pedig egyaránt arra törekedjenek, hogy mielőbb befejezzék a sornló őszi mezőgazdasági munkálatokat.

CSIGYAR ISTVÁN

„Lelkesedésben nem lesz hiány”

Beszélgetés Angelo Niculescuval, labdarúgó-válogatottunk főedzőjével

A Románia — Görögország világbajnoki selejtező labdarúgó-mérkőzés tartja lábzan már jó néhány hete a szurkolókat. Végre elérkezett a nagy nap, ma délután két órakor megkezdődik a továbbjutást eldöntő válogatott találkozó.

A sportbarátok napok óta gomoridegességgel kelnek és fekszenek szerte az országban, mindenütt a nagy összecsapásról folyik a szó. Csak egyetlen ember nyugodt, Angelo Niculescu, a válogatott főedzője, akit — és ez köztudott — semmi sem hozza ki sodrából.

A minap, amikor a csapat felkészülési főedzőszállásán, Snagov-ján jártunk, elbeszélgettünk a mestereddzővel.

— Milyen a játékosok hangulata?

— Ön is láthatja, jó erőben és hangulatban várják a fiúk a találkozót. Keveset nyilatkoznak, de annál többen dolgoznak. Átérik a felelősséget, tudják, hogy ezt a harmincegy év óta várt lehetőséget nem szabad elszalasztani. Nem tudjuk, mi lesz a végeredmény, de egy dolog biztos: lelkesedésben, akaratban nem lesz hiány!

— Milyen összeállításban lép pályára a csapat?

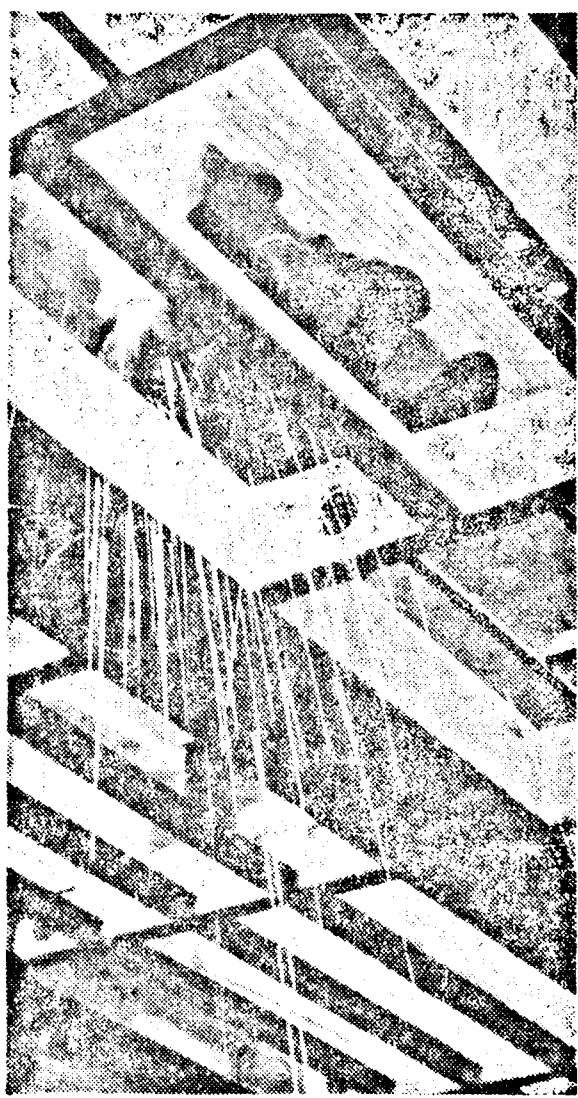
— Nem változtatok a portugálok ellen győztes együttesen.

— Dobrin sérülése rendbe jött?

— Sportorvosunk, Dumitru To-

mescu, mindent megteit a kiváló

KOVACS SÁNDOR

Lapunk tartalmából:

Zárt ajtók mögött
II. oldal.

Művelődés-Irodalom
III. oldal

Az Apollo-12 útja
IV. oldal

Szikraeső hull
a hegesztő pisztolyából...

A Megyei pártkabinet közli:

A marxista-leninista esti egyetem programja:
HETFŐN, november 17-én délután 5 órakor:
— Politikai gazdaságtan I. év (a megyei pártbizottság székében, 33-as terem).
— Történelem I. év (megyei pártkabinet, Horia utca 7 sz.).
KEDDEN, november 18-án, délután 5 órakor:
— Etika — egyéni tanulmányok (megyei pártkabinet, Horia utca 7 sz.).

Hazai HÍRADÓ

Nagy malom- és sütőipari vállalat kezdte meg a próbagyártást Birladon. A vállalat egy régi malomipari üzem fejlesztéséből és korszerűsítéséből született: napi kapacitása több mint 100 tonna buza, új raktárának befogadóképessége körülbelül 1000 tonna.

A birladi vállalat nulláslistát, egységes listát, barnalistszt és grizt gyárt, melléktermékeit takarmánnyként hasznosítja. A régi berendezést teljesen felújították, a gyártási folyamatot részben automatizálták, az anyagmozgatás pneumatikus rendszerű.

A Mineralimport-Export külkereskedelmi vállalat nemrégiben jelentős mennyiségű cementet, kátránypapírt, bitumenes szigetelőanyagot, márványlapokat, aszbest-cementlapokat, gipszt és szilíciumkarbidot szállított le Csehszlovákiának, az NDK-nak, Jugoszláviának, Lengyelországnak, Magyarországnak és a Szovjetunióknak.

Kanadába, Olaszországba, az USA-ba és más országokba több száz ezer négyzetméter táblaléveget

exportált, jelentős mennyiségű cementet továbbított csehszlovák, jugoszláv és lengyel megrendelőinek.

A nagydisznódi híres szőnyeggyár jelentősen növelte kapacitását, figyelembe véve, hogy belföldön és külföldön is növekszik a termékek iránti kereslet. A gyárat újabb nagytermelési kapacitással felszerelték, látják el, s ezáltal az év végéig 1 035 000 négyzetméter szőnyeget állít elő, vagyis kétszer annyit, mint tavaly. Eleonora Nicola mérnök, a nagydisznódi textilkombinát vezérigazgatója közölte, hogy a vezetés alatt álló egységet tovább fejlesztik, s így 1972-ig eléri az évi 3 355 000 négyzetméter termelést.

A gyár dolgozói nagy gondot fordítanak a szőnyegek minőségére, kivitelezésére és tartósságára. Azon termékek egyre inkább hasznúlnak a kézi szövésű szőnyegekhez. A következő években 12 színt fognak felhasználni a jelenlegi legfeljebb öt szín helyett. A nagydisznódi szőnyegetek több mint 30 országba exportálják.

ARAD — BÁNYAKÖZPONT?

Bárki számára, aki csak egy kicsit is ismeri Arad földrajzi fekvését — az ország nyugati részén a lustán hőmpolygó Maros kettészelte síkságon terül el — a kellemes és vonzó város — első látásra nyilvánvaló, hogy sem a városban, de még a környéken sem lehetnek bányakitermelések, mint, hogy bányavállalat sem „székel” a városban. Annál meglepőbb, hogy mégis jónéhány bányamérnök tevékenykedik Aradon, a legkülönbözőbb vállalatokban, a legváltozatosabb profilu tevékenységek vezető állásait bányamérnökök töltik be.

Miként kerülhetett például a lakáskarbantartási vállalat főmérnöki tisztségébe egy bányász mérnök, aki mielőtt lakasalap gazdálkodási „szakember” lett volna, a líkőrgyárban specializálódott? Vagy mivel foglalkozhat ugyancsak egy bányász mérnök a December 30 textílygyárban? S a példákat még sorolhatnánk.

De hogy minél élethűbben illusztráljuk, mit jelent egyesek számára a diploma és hogyan értékelik azt, három tipikus példát választottunk ki. Mind a három eset annyira hasonló egymásra, hogy szinte egyetlen esetként tárgyalható, bár a három bányász mérnök az ország három különböző vidékéről származik, s az egyetem elvégzése után — mindhárman 1967-ben végeztek — az ország három különböző sarkába távoztak, hogy a kötelező gyakorlatuk letöltése után Arad talá-

kozzék, hogy Aradon keressen magának állást, akármilyen állást, csak a városban legyen, távol a hegyektől, távol a bányamunkától. Hogy bányász mérnöknek készültek? Hogy négy évig a petrozei nyi bányászati fakultás ösztöndíjas diákjai voltak, hogy a négy év után az állam, a társadalom anyagi és szellemi befektetését a szaknyájukban és ahol az országnak a legnagyobb szüksége van rájuk ott kellene gyümölcsöztetni? Erről úgy látszik megelégedtek. Bár e három fiatal mérnök életrajza olyan rendkívül hasonló, hogy szinte egy nevet alatti elmlíthetnek őket, vessünk mégis egy rövid pillantást mindegyikük eddigi pályafutására.

Truppel Horst Alexandru 1941-ben született Bocsa Vasiovan, Tehát kimondottan bányavideken. Talán ez is közrejátszott abban, hogy a számtalan kínálókozó lehetőség közül a bányamérnöki hivatást választotta. Hivatást? Nem. Mondjuk úgy, hogy mesterséget, mert aki-ben egy kevés hivatásérzet is van, az nem rohan el az első s egyetlen gyárnakorn év után — amelyet a boksabányai bányavállalatnál tölt — a munkahelyéről és nem vállalja el az aradi Electrometal helyiipari vállalat kezdő mérnöki állását. De hogy a számítása nem

is volt olyan rossz — persze csak a saját érdekeit szem előtt tartó számítás — bizonyítja, hogy alig egy évi tevékenység után az aradi Electrometal helyiipari vállalatban a tudományos munkaszervezési osztályon tevékenykedik. Is-

A szakember dolgozzék a szakmájában

mert tény, hogy a helyiipari vállalatok szakkader nehézségekkel küzdenek, úgy oldják meg szakember szükségüket, ahogy tudják — s mint látjuk, éppen a helyiipari vállalatok lesznek a megfutamodó, munkától félt, kényelmes, városi állást kereső fiatal mérnökök mentőszárai — de hogy egy nagyon vastag profilú helyiipari vállalat termelésének tudományos megszervezésével éppen egy bányász mérnök foglalkozzon, még pedig az egyetem padjából alig két éve kikerült fiatal, azt tulzsnak találjuk.

Arad egy másik helyiipari vállalatában, a Progresulban találtunk rá Truppel Horst Alexandru két évfolyamtársára, Calincov Vladra

és Goga Tiberiura. Calincov Vlad már a főnökség felvitte, bányász mérnök letéve ennek a nehéz és bonyolult feladatnak igyekszik eleget tenni. És munkahelyén nem panaszkodnak rá, feladatainak igyekszik eleget tenni, szorgalmas, igyekvő. De mennyivel hasznosabb lenne ez a tevékenység, ha szorgalmát, tudását annak a mesterségnek a szolgálatába állítaná, amelyet tanult, ha élethivatásának tudná érezni a bányász mérnöki mesterséget. Egyetlen gyámkornok év az alkalommal Cim-pulung Moldovenesc-en — s a hat hónapi katonai szolgálat után nem megy többet vissza. Nem érdekli, hogy ott számítnak, hogy szükség van rá, hogy munkaközségesség irányítása, tudásának a megfelelő helyen való gyümölcsöztetése volna a feladata, hazafias kötelessége...

Goga Tiberiu esete kísértetiesen hasonlít a Calincov Vladéhoz, azaz a különbséggel, hogy a katonai szolgálat után egyetlen hónapra még vissza megy a dobrest-i bányakitermeléshez, de csak azért, hogy áthelyezési kérését elintézzze. S most a helyiipari vállalat műszaki osztályán fejt ki „bányász mérnök” tevékenységét.

Három példát ragadtunk ki a sok közül — mert idezhettünk volna szép számmal agrónomusokat is, akik egy-egy meleg irodában

IRODALOM ÉS TÖRTÉNELEM

Hétvégi jegyzetlapok

Telt ház fogadta Balogh Edgár, Korunk főszerkesztőhöz tartozó előadását a népi egyetem. Telt ház — ez a tény, amelyet mond minden komolytalan. És nemcsak az előadó neve vonzotta a megjelenteket, (bár gondolom, a név önmagában is elég lett volna) hanem az érdekes téma is: irodalom és történelem.

Irodalom és történelem. Történelem a jelenkori romániai magyar irodalom, költészet, művelődés. A téma nemcsak érdekes, de időszerű is. Időszerű, mert az utóbbi években, a két világháború közötti erdélyi irodalom nagyjainak útján haladva, a mai irodalomnak a tegnapi felé, a jövő felé fordulás a szülőföld szeretetének, önmagunk megbecsülésének jele, annak az óhajnak a kifejezése, hogy mi, a mai nemzedék is örökhagyó legyen gyermekeink számára.

Az előadó hangsúlyozta: a történelem vizsgálata önmagunk megismerése. Önmagunké, a magyar nemzetisége, a barátság, mely évszázadokon keresztül a román néppel közös hazában, közös harcban, közös gondokban, célkitűzésekben jött létre. Nem véletlen tehát, hogy történelmi műveket kutatjuk az irodalom eszközeivel, a jelenkor nagy kérdéseit. S a legfőbb imperatívusz a ma és a tegnapi vizsgálatban egyaránt a „mondjuk az igazat”. Önmagunknak és utódainknak egyaránt.

(jambor)

Dimitrie Tichindeal

Dimitrie Tichindeal jelentőségét mi sem mutatja jobban, minthogy Eminescu az Epigonok c. költeményében „aranyhajú”-nak nevezi.

A Temesvár mellett, Kisbecskerekben 1875-ben született Tichindeal, felsőbb tanulmányainak elvégzése után, 1892-ben került városunkba. Az akkor megnyitott aradi román tanítóképző tanárként jelentősen hozzájárult Arad művelődési életének fejlesztéséhez.

D. Tichindeal jellegzetesen felvilágosult egyéniség. Az erdélyi iskola rajongója és eszméinek propagátora. Leveleiben és a közoktatással foglalkozó tanulmányokban a román nyelvű iskolák létesítésének és fenntartásának kérdésével foglalkozik. Népművelési célú írásai morális, erkölcsi nevelő jellegűek.

Népszerűségét azonban 1914-ben megjelent állatmeséinek köszönheti. Ez az első fabulagyűjtemény

a román irodalomban. Munkája valójában. Doszitej Obradovics, felvilágosult szerb író hasonló művének lefordítása. illetve átdolgozása. S bár ez eredeti szövegéhez híven ragaszkodik, a 160 meséből több mint ötven un. adaptáció, vagyis a mese tanulásának alkalmát

Helyi hagyományaink

zása az író korának sajátos viszonyaira.

Jellegzetességük a meséknek, hogy — a felvilágosult írók gyakorlati alapján — a „tanulást” gyakorlata hosszabb, mint maga a fabula. Tichindeal a mesékből levont következtetést a román nép életéhez alkalmazza. Meséit a tudatlanság, az elmaradottság elleni küzdelem fegyvereként szánja. Így a „Kigyó és a reszelő” címűben a

November 14-én aláírták a Külügyminisztériumban Románia Szocialista Köztársaság és Albánia Népköztársaság közötti kulturális együttműködési megállapodásnak alkalmazási tervét.

A terv előírja a tudományos oktatási és kulturális szakemberek, valamint művészek kölcsönös látogatását.

Stockholmban pénteken megnyitott a Ion Tulescu képzőművészeti és egy szövegkiállítás. A két kiállítás megnyitóján részt vettek svéd parlamenti képviselők, külügyminisztériumi főtisztviselők, a városi tanácsnak és a külföldi kulturális kapcsolatok svéd intézetének képviselői, stockholmi diplomáciai képviselők vezetői és diplomaták, kulturális és művészeti személyiségek, újságírók, valamint népes közönség.

Próbaszünetben Sinkovits Imrével

só alkalommal vagyok itt, a magyar színház egyik legregibb központjában. E lőször vagyok abban a városban, mely közel két évszázadon át olyan kimagasló egyéniségeket nevelt és adott az egyetemes színháznak. Hogyne dobogna torkomban a szívem, mikor itt kapom először a nagyvárú lehetőséget, — minden kolléga joggal irigyelhetne érte — hogy egy mást követő színházban Adamot és Lucifert

— Mivel különböző rendezői felfogásokban játszott Adamot, s most a Lucifer szerepét próbálja, kérem hasonlítsa össze a budapesti és a kolozsvári előadást.

— Nálunk Lucifer nem annyira humánus, mint az itteni előadásban. Az ember megrontásáért küzd. Adam és Lucifer, a mi felfogásunkban az emberi énkéntesség szimbóluma: a harcot, melyet önmagával vív minden ember, a jó és a rossz „emberi” küzdelmének. Az otthoni

A hazánkban vendégszereplő nagy művész három estén Adamot és Lucifert alakította felváltva Kolozsváron. A lenyűgöző egyéniség beszédtechnikájával, sallangmentes játékstílusával úgy játszotta a két szerepet, hogy magával ragadta mind a partnereket, mind a közönséget.

Beszélgetésünk megelőző este Adamként láttuk a Tragédiában. Azon a délutánon — amikor összes ismerősemet megmozgatta — sikerült a közelbe férkőznöm, Lucifert próbálta.

Az előcsarnok kis kávézóasztalánál néhány percig magunkra maradtunk. Annyi mindent akartam kérdezni, de nyelvem mintha megmerevedett volna. Még a feljegyzett kérdéseimet sem találtam. Végül is kezdte a beszélgetést.

— A gyermek szorongásával léptem át a város küszöbét. El-

ten játszhatom Adamot és Lucifert.

— Mivel különböző rendezői felfogásokban játszott Adamot, s most a Lucifer szerepét próbálja, kérem hasonlítsa össze a budapesti és a kolozsvári előadást.

— Nálunk Lucifer nem annyira humánus, mint az itteni előadásban. Az ember megrontásáért küzd. Adam és Lucifer, a mi felfogásunkban az emberi énkéntesség szimbóluma: a harcot, melyet önmagával vív minden ember, a jó és a rossz „emberi” küzdelmének. Az otthoni

Szeretettel és magyarázattal
Csücskölés köztudom a
lap olvasói, s örömmel
hogy itt vagyok Kolozsváron
Csak azért nem teljes,
mert nálunk kevésbé idős
nem, megadott itt más
városokba. A mi emlékem,
hogy az előzetesrendő
idők meg fogadják
a találkozások örömeit!
Sinkovits Imre
1969. XI. 12

előadásban a két test szinte ledőlt egymást. Azonosul s más más szeméremből nézve tükrözi az örök nagy küzdelmet.

— Mózes alakításának sikere tulajdonképpen országok határain. A címszerep On alakította Madách e másik nagy drámájában. Mi az, ami közös a két műben? — Mózes, mint drámai alak Adam és Lucifer ötvözése. Mind-egyik szerep olyan, melyek tol-

SZEKERES GÁBOR

Jó év volt és sikeres

Varga Vilmos sikerült „kedvescsináló” Ma-szek-ballada estje után Bányai Irén és Laczó Gusztáv Évszaki című szavalt műsora majdnem a tömör érdekességbe fulladt. Úres székcsorok, ritka verskedvelő gyér közönség előtt még a legviharverttebb, sok bukást látott színészben is megfagy a vér. Laczóék azonban derekasan álltak a megpróbáltatást. Kétféle egyetemes és színvonalas versműsorokkal, az utóbbi bátor hitével és vakmerő szándékával, hogy megmutatkozzanak, művészi elhivatottságukkal és teljesítményük értékeivel.

— szavaltak. És előadásuk tett volt. A közönség alázatos tisztelése és színesírti as poetikájuk becsületes ma-

gatarása. A közönség — néhány jószándékos tanár és az általuk ki-vezényelt általános és középszkolák — megértte, hogy itt valami rendkívüli történik. Az ifjúság, a sokszor lebecsült, megszűnt „mai fiatalság” végül is a végigélvezte a nagyszerű előadást. A szavaltost emléke megfogant és sokáig el majd az ifjú szívekben.

A költészet — történelem. Trója tragédiáját Homérosz eposzából fejtették meg a tudósok. S megfordítva: a történelem — költészet. Valami olyasmi, hogy a költészet „egyszerre tükrözi a társadalom és önmagának történetét”. A bennünk élő érték, felhalmozódása. Valami, amit érzünk és gondolunk, olyan igaz, szép for-

mába és zenébe ötvözve, amelyben mi, egyszerű halandók nem tudjuk összeilleszteni a szavakat. A poézis „értékítéletét” szeretjük, ha más végzi el helyettünk. Kínáljon más a nektárral, mert gyengék vagyunk és akaratlanok, hogy mi magunk nyújtsuk kezünket a kupaért. Laczóék megidéztek a halhatatlanságra pályázó maiakat, tolmácsolták a költői világ-fájdalmait és a legteljesebb emberit. Laczóék interpetálása arra készítetett bennünket, hogy előrelődjünk és figyeljünk, hogy kitarjunk szívünket és felnyissuk agyunkat, hogy alázatosan odaboruljunk lelki oltára elé. Két fiatal, csupaszív ember verset mondott nekünk!

(Mózer)

UJJ JÁNOS

A kitaposott út

Az expedíció vezetője csak a fejét csavarta. Meg sem próbálta lebeszélni az Önfegyű. Tudta: ugyanis minden szó hiábavaló. Amit elhatározott, véghezviszi, még ha a legnagyobb örültség is az. Nem is akarta elhőzni, de hol talált volna egy olyan kiváló geológust, aki ráadásul — szinte hiba nélkül — megállapítja a talajmintákról az ősz szelételüket. Így döntött az Önfegyű mellett, de ebben a pillanatban megbánta határozatát. Most már nem volt mit tennie, csak nézte, amint kiadja a kétnapi élelmiszert, majd szó nélkül kezét szorította vele.

Az expedíció elindult. Az Önfegyű még állt néhány pillanatra, a csomogokból elvonuló emberek bűvöltek. Aztán elvették térképét, betöltötte a gépjárművel, és utat mutatott. Elindult. Ugy érezte magát, mint a csikó tavasszal, amikor kiszabadul a szűk istállóból a végtelen legelőre. A gyermekek szoktak fogadni egymással, ki ér el gyorsabban, ki a leggyorsabb, a megjelölt helyre. Ő nem fogadásból teszi. Az éjszakai határozata el magút, amikor a tűznél teljesített szolgálatot, de a gondolat már napok óta foglalkoztatta. Nem állhatta a taposott utat, a gondosan előre

kijelölt táborhelyeket. Menet közben sohasem nézte a bakancsnyomokat, mert elfogta az önmagát. Nem szerette senkit maga előtt. Olyanok azt hitte, hogy az előtér-járók akarata szerint cselekszik, mint egy felhúzott játékszer. Boldog volt, ha ő volt a soros vezető, de ez ritkán fordult elő. Természeténél fogva a szabadságot, az önállóságot becsülte, ezért is lett geológus, a vad, kiellen területek első tudományos megfigyelője. Sohasem tért vissza a felkutatott részre, mert ott már a gépek, dömperek, bulldozerek voltak az urak, amelyek kiaknázták a területet eredményesen.

Az éjszaka utalmában a térkép bűvésze a tűz fényénél, az expedíció útját, amely nagy s alakban kanyargott a kutatási központnak kijelölt hely felé. Az ut egyenletes, komolyabb emelkedő nélkül hegyült volt, amelyet alaposan lekapartak a vonuló nyulatok. Az első két falvak lakói is ezt használták, a térképen is feltüntetett.

Játékból kötötté össze az S két végpontját és kihegyezett csúcsa grajtját végighúzták a képzelt úton. Egy emelkedő, majd lejtő, erdő és ismét erdő. Minden nehézség nélkül járható. Hamar kiszámította, hogy fele idő alatt megtehető a távolság. Szinte jellemzően örömeiben és felrázta a mából a főnököt.

— Menj a pokolba! — hangzott a hallozás mélyéről. Reggel sem sikerült meggyőződnie az igazáról, de legalább nem gőrdített akadályt vállalkozása elé. Lényegében igazat adott neki: ő sem vállalta volna a kockázatot. Elért a lejtő aljára. Innen, a közelből, meredekbe nézett. Mint a térképen. Habozás nélkül nekivágott. Nem kockáztatott, a sziklakat, repedéseket kikerülte. Nehány száz méter kapaszzkodó után visszavetett. Láta az expedíciót, az embereket libasorban, amint hernyó módjára kigyóztak az úton. Csak néhány percig figyelte őket, mert az ut

bekanyarodott az erdőbe. Felemelte kezét, mintha jószerecsint kívánna mindenkinek és ismét nekifogott a kapaszzkodásnak.

Délre elérte a csúcst. Itt megpihent. A meglehetően helyezett konzervet, s a-míg ebéde elkészült, ismét térképét tanulmányozta. Az előtte fekvő terület kopár volt, lassan lejtett a kitaposott föld felé. Nem látta, csak sejtette a látóban kanyargó szürke szalagot. Ha estig eléri, másnapra a kisebb szakasz maradna hátra. Nehány perc alatt bekapta ebédjét, összecsomagolta holmijait majd nekifutott.

Sokkal gyorsabban ment, minthogy számított. Az enyhe lejtő, hátizsákjának súlya futásra készítette, de visszajagta magát. Olyan simán haladt, hogy örömeiben fűtőrezt. Délután még néhány perc pihenőt is engedélyezett magának. Már közel járhatott az uhoz, amikor a lejtő egy fel nem tűntetett repedés ke-

Nem elég elindulni, De mást is hívni kell, S csak az hívjon magával, Aki vezetni mer.

(Váci Mihály)

Zseblámpája fényénél óvatosan kifűzte bakancsát és lefektette lábát. Bakaja megdugta, de a csont nem tört el. Valószínűleg csak megáldott. Kulacsából vizet esorgatott zsebkendőjére és körültekintően a fájó részt. A mélyedés szelvédt volt, ezért kibontotta hálósáját és óvatosan belecusított. Lába kegyetlenül lüktetett, de az egésznapig gyakorlatias hamarosan mély álomba szenderedett.

A reggel nyirkos és hideg volt. A mélyedésbe megült a para és csak napkeltekor tudta alaposan szemügyre venni bőrét. Az őszes kintozta, hisz tegnap dél óta nem evett, de elsőnek a bokáját akarta látni. A fájás enyhült, de az este óta tovább dagadt. Szó sem lehetett bakancsfelhúzásról. Ismét borogatta, majd megreagelizett. Most alaposan megvizsgálta csapdáját. A verem nem volt mély, egy kis ügyeskedéssel könnyen helyet kaparirott keze és lába számára a kapaszzkodáshoz. A kiszabaduláshoz egészséges lábra volt szüksége.

Egész nap a veremben tanyázott. El-el szundított, a térképet tanulmányozta, átvizsgálta felszerelését. Szerencsére nem történt semmi baj, meg az órája sem állt

meg. Estére a lába is javult, ezért összecsomagolt, reggel azonban indulni akart. A második eszakaiban nyugodt volt, reggelre egy kis erőlködéssel sikerült bokáját a bakancsba préselni. Hátizsákját feldobta a verem szélére, majd hozzáállt a kapaszkodáshoz. Nem volt olyan könnyű, mint hitte. Többörsz visszacsuszott, mert fájó lába nem bírta a megterhelést. Vigyázott, nehogy ismét arra essen. Két óra múlva, verejtékben uszva, ott állt a gödör szélén. Szétnézett. Az út nem volt messzebb ötszáz méternél. Felcsatlakozta hátizsákját és nekifutott. Minden lépés nehezebb esett, jóformán fellabogzott.

Világosan kivehette a szögcs bakancsok nyomát az úton. Tehát elkészült. Az expedíció még nem lehetett távol, mert az erdő fölfe halvány porfelhő emelkedett, jelezve az emberek útját. Elővette térképét. Hamarosan sik terepre érnek. Ha elindul előre az úton, elér az erdő szélét, azok könnyen megpillanthatják, ha utának költ. Nézte az utat, a kitaposott utat, a bakancsok nyomát. Lassan eltette térképét, majd lebecgett az utról, be az erdőbe. A rövidítésre.

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Gh. Diaconescu nagykövet felszólalása a közgyűlés politikai bizottságában

NEW YORK. — G. Alexandro-le. Az Agerpres tudósítója közli: Az ENSZ-közgyűlés politikai bizottsága folytatja a vitát a Dél-Koreában állomásozó amerikai csapatok visszavonásával és az úgynevezett Korea egyesítésére és talpraállítására alakult ENSZ-bizottság megszüntetésével kapcsolatban.

Gh. Diaconescu nagykövet. Románia állandó ENSZ-képviselője utalt a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányának fő javaslatára az ország újraegyesítésének útjait illetően, s kijelentette, hogy Románia mindig támogatja a Koreai NDK konstruktív álláspontját és kezdeményezéseit az ország békés és demokratikus újraegyesítésére. Ha ez ideig nem lehetett elérni haladást, ez annak tulajdonítható, hogy a dél-koreai népnek nem volt meg a lehetőség, hogy megvalósítsa az ország demokratikus újraegyesítésére, a minden idegen uralomtól mentes életre irányuló törekvéseit.

A román küldöttség véleménye szerint — mondotta a felszólaló — Korea békés újraegyesítésének fő akadályai az, hogy Dél-Koreában idegen csapatok és katonai támaszpontok vannak, ez pedig a feszültség, a provokációk forrása, s állandóan veszélyeztetni a nemzetközi békét és biztonságot. Ugyanakkor az USA Dél-Koreában lévő

csapatai és katonai támaszpontjai súlyosan csorbitják a világszervezet tekintélyét mindaddig, amíg az Egyesült Nemzetek eltűri, hogy zászlaját a béke és a népek közötti tisztelt jelképet — a koreai nép belligyeibe való idegen beavatkozás leplezésére használják. A Dél-Koreában állomásozó csapatoknak semmi közük az ENSZ-hez, s a világszervezet semmilyen szerepet nem gyakorol velük kapcsolatban.

Az idegen csapatok visszavonása Dél-Koreából feltárná a perspektívát Korea békés egyesítésére és lehetővé tenné a koreai népek, hogy maga döntson sorsáról.

Gh. Diaconescu rámutatott, hogy ebből a megfontolásból kiindulva a román küldöttség más 23 állam delegációjával együtt határozattervezetet javasolt, amely követeli az amerikai csapatoknak és mindazonak az idegen csapatoknak a kivonását, amelyek az ENSZ zászlaja alatt megszállták Dél-Koreát.

Az úgynevezett Korea egyesítésére és talpraállítására alakult ENSZ-bizottságra utalva Diaconescu nagykövet kijelentette, hogy a közgyűlés jelentősen előmozdítaná az Alapokmány elvei iránti tisztelet, ha elhatározná a bizottság megszüntetését, amely az idegen beavatkozást leplezi a koreai nép ügyeibe, s ezért Korea egyesítésének kerékkötőjévé vált.

Egyesült Államok

Több mint egymillió ember tüntetett a háború ellen

WASHINGTON. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

„Több mint egymillió ember tüntetett a háború ellen”. A közvélemény követeli, hogy vessenek véget az amerikai háborúnak — így ír az amerikai sajtó a „vietnami moratórium” második szakaszáról, amelynek legjelentősebb eseménye a csütörtöki kezdődött és szombaton befejeződött „halál elleni menet” volt.

A New York Post szerint a tüntetők arról akartak meggyőzni a kormányt, hogy az amerikai nép döntse többsége a vietnami háború azonnali befejezését követeli. Az amerikai ifjúság csütörtöki, pénteki és szombati megmozdulásai az egész országban — New Yorktól San Franciscóig és a Rio Grandéig — beszédesen bizonyították az amerikai nép aggodalmát a vietnami vérontás folytatódása miatt.

A washingtoni Arlington temető és a Capitolium között lezajlott „halál elleni menetben” részt vett 45 000 fiatalnak és öregnek — a legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartozó és a legkülönbözőbb politikai nézeteket valló embereknek — egyetlen célja van: a vietnami béke, az ott állomásozó összes amerikai csapatok azonnali visszavonása révén, megteremtve a vietnami nép számára azt a lehetőséget, hogy maga döntson sorsáról.

A 45 000 tüntető fémplakát viselt, melyen az igazságtalan háborúban elesett amerikai fiataloknak és a föld felszínéről bombázásokkal eltört vietnami falvaknak a nevével, a Fehér Ház előtt a felvonulók hangosan kiáltották a fémplakátok szereplő neveket. A Capitoliumnál a plakátok 40 gyászleplek koporsóba rakták és elküldték a Fehér Ház címére.

A fővárosi tüntetések a Washingtoni emlékműve előtt rendezett nagygyűléssel értek véget, amelyen kongresszusi képviselők, egyetemi tanárok, művészek, a fiatalok képviselői szölettek fel.

San Franciscóban a washingtonihoz hasonló tüntetésekre került sor. New York legutóbb városnegyedben tömeggyűléseket tartottak, amelyek a fiatalok tüzeire, „halál elleni menetével”, a Central parkban fejeződtek be.

Több mint 10 000 egyetemen, főiskolán és kollégiumban konferenciákat, szimpozionokat, tiltakozó- és gyászgyűléseket tartottak. Minden egyes összejövetelen a vietnami háború beszűntetését követelték. Röpcedulák millióin szölettek fel az amerikai népet, száll-

jon sikra e céltalan háború ellen, amely családok százait tette tönkre, s megosztotta az amerikai társadalmat; ez a háború tíz és tizmilliárd dollárt emészt fel évente, pedig ezt az összeget a szegénység elleni „háborúra”, a nép jólétének emelésére kellene fordítani.

„Mindaddig harcolunk a háború ellen, amíg érvényt szerzünk az amerikai nép többsége akaratának, amíg győz a józan ész, mindaddig, míg ismét béke lesz a bombáktól felszaggatott és napalmtól felpérszelt vietnami tájakon, mindaddig, amíg testvéreinket, szüleinket, barátainkat és minden amerikai állampolgárt haza nem hoznak” — mondotta az ifjúság egyik képviselője a Washingtoni emlékműve előtt rendezett nagygyűlésen.

A vietnami moratórium jövő hónapra tervezett harmadik szakaszában az országos bizottság a jelenleginél még nagyobb tüntetéseket szándékszik szervezni.

A külföldi sajtóból

A japán gazdaság rohamos felemelkedése

Japán gazdasági felemelkedése jelenlegi szakasza már négy éve tart. Ha előre nem látható események nem következnek be, 1970 a rendkívül gyors fejlődés és a felvirágzás ötödik évének ígérkezik. Míg Európát és az Egyesült Államokat az infláció aggasztja és felvetődik a kérdés, hogy a következő években nem következnek-e be visszaesés, Japánban nyoma sincs a Nyugaton tapasztalható gazdasági borulatlásnak.

A legutóbbi, 1968-ból származó teljes adatok 15 százalékos évi reális növekedésről tanuskodnak; a felmérések szerint ez az irányzat 1969-ben is folytatódott. 1968-ban az ipari növekedés 16 százalékos, a beruházások növekedése pedig 30 százalékos lett ki. Az export 25 százalékos növekedést mutatott. Közvetlen külföldi befektetések 1968-ban a világ harmadik legnagyobb termelője lett, s a bruttó nemzeti termék elérte a 141 900 000 000 dollárt.

Ez az expanzió tarthat-e még hosszú ideig? Számos japán közgazdász ma úgy véli, hogy Japán gazdasági fejlődése és jóléte tartós. A tav-

ti tanulmányok szerint — a tervezési kormányzatoknál vagy az üzletemberek becseléséről van szó —, hacsak egy világviszonylatban nem következnek be, Japán továbbra is még legalább 10 évig ugyanilyen ütemben halad majd előre. 1968-hoz viszonyítva öt év múlva, vagyis 1973-ban a bruttó nemzeti termék, a belső fogyasztás és a külkereskedelmi megkezdésének. A nyugati közgazdászok szerint a japán szakembereknek ez az előrelátása nem túlzottan optimista.

Az optimista előrelátás azonban nem rejtheti véka alá a nehézségeket. A legnagyobb ezek közül ketségtelenül a munkaerő, pontosabban a szakemberek hiánya lesz. Gondot okoz az áruk emelkedése is. Az ártrend rohamosan emelkedik. A családi költségvetések 1968-ban 12 százalékkal emelkedtek és ez a folyamat még mindig tart. A gazdaság túlhevülésétől, a túlságosan gyors növekedéstől való félelem nem szűnt meg. A különböző fékezési intézkedések — köztük a hitel korlátozása és megdrágítása — már a múlt év óta érvényben vannak.

(Le Monde)

lői azt szeretnék, hogy ez a fejlődés minél gyorsabban bekövetkezzék. Ebben látják ugyanis az erőforrások maximális hasznosításának legjobb módját.

A közösségben jelenleg részt vevő országok meglehetősen óvatosak az eddigi eredmények megítélésében. Amint hangsúlyozzák, a három ország közötti gazdasági együttműködés előnyösnek bizonyul, de még csak a kezdetről van szó, amely az eddigtilt eltérő utakon együttműködési formák kifejlődéséhez vezetett.

A közösség vezetői szerint a kísérletet fel kell használniuk más afrikai országoknak is. A kísérletnek „példát kell szolgáltatnia” azon államok számára, amelyeknek érdekük fűződik a gazdasági együttműködési kapcsolatok szorosabbra fűzéséhez. „Példáinknak — mondotta Muirira, a kelet-afrikai közösség egyik képviselője — másokat is meg kell győznie annak a tényezőknek a fontosságáról, hogy egyetlen Közös Piac sem maradhat fenn csak akkor, ha az elnyelőkben az összes tagok között egyformán részesülnek”.

A társulások esetén minden egyes pályázó állam kereskedelmét új irányt vesz.

Nehéz lenne megmondani, hogy a közösség bővülése mikor valósul meg. A kelet-afrikai Közös Piac egyes megfigye-

A Kozmosz-310

MOSZKVA. (Agerpres). A Szovjetunióban fellőtték a Kozmosz-310 mesterséges holdat. A TASZSZ jelentése szerint a mesterséges hold készülékével bejelentett program szerint folytatni kívánja az űrkutatást.

A Kozmosz-310 pályaelemei a következők: apogeum 347 kilométer, perigeum 208 kilométer, a pályasík hajlásszöge 65 fok, kezdeti keringési sebesség 89,9 perc.

A mesterséges holdat felszerelték egy 19,995 megahertz hullámsávon működő rádióval, a pályaelemeket pontos mérésre szolgáló rádiórendszerrel, a tudományos adatok közvetítéséhez való rádiótelemetrikus rendszerrel. A Kozmosz-310 összes készüléke normálisan működnek.

KÜLFÖLDI TÁVIRATOK

LAGOSBAN SZOMBATON BEJELENTETTEK, hogy biafrai repülőgépek légitámasztást hajtottak végre a Nigeria nyugati tartományában lévő Warri város közeljében berendezései ellen — közli az Associated Press. A bombázás következtében egy ember meghalt, többen megsebesültek. Amint a Nigerian Observer írja, a biafrai támadás főleg egy brit kőolajtársaságnak a város déli részén fekvő berendezései ellen irányult. Egyidejűleg közlik, hogy a néhány nappal ezelőtt több biafrai repülőgép által a Port Harcourt-i repülőtér ellen intézett támadás során öt ember meghalt, köztük a repülőter parancsnoka.

A FRANCIA LAKOSSÁG SZÉLES RÉTEGEIT képviselő 32 szakszervezet, kulturális, szakmai és politikai szervezet felhívására szombaton Párizsban és Franciaország 50 legnagyobb városában gyűléseket és felvonulásokat tartottak „az USA vietnami agressziója ellen, az amerikai békeérők támogatásáért” — jelszóval.

C. M. POONACHA, INDIA AZ ÉL- ES NEHEZÍPARI minisztere szombaton benyújtotta lemondását Indira Gandhi miniszterelnöknek. A Reuter megjegyzi, hogy Poonacha az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt tagjainak ahhoz a csoportjához tartozik, amely ellenzi Indira Gandhi politikáját.

MADRIDBAN „CSENDES TUNTETÉSSSEL” tiltakoztak az Egyesült Államok vietnami háborúja ellen. Ez alkalomból számos Madridban tartózkodó amerikai állampolgár aláírásával erősítette meg, hogy helyteleníti az USA vietnami politikáját.

MELBOURNE-BEN SZOMBATON KÖRÜLBELÜL 1000 ember tüntetett az ellen, hogy Ausztrália részt vesz az USA vietnami háborújában. A tüntetők a vietnami

Az Apollo-12 útja

Az első nap izgalmai

HOUSTON. (Agerpres). Befejeződött Charles Conrad, Richard Gordon és Alan Bean asztronauták első napja a világűrben. Az Apollo-12 űrhajósa greenwichi idő szerint 10.30 órakor engedélyt kaptak, hogy miután ellenőrizték a fedélzeti berendezést és különböző navigációs gyakorlatokat hajtottak végre, a csillagok után igazodva, lepihenjenek. Az asztronauták tíz órát alusznak a hosszú és izgalmas nap után. Már a felbocsátáskor, amely zuhogó esőben és órákig több mint 40 kilométeres sebességgel fújó szélben történt, meg kellett birkóznuk több nehézséggel. A fedélzeti villamosrendszer megszünt működni és csak 12 másodperc elteltével állt helyre, néhány perccel később pedig felmondta a szolgálatot az egyik irányító berendezés.

Miután minden normalizálódott, leválasztották a rakéta első és második lépcsőjét, elhelyezték az űrhajót a Hold felé vezető pályára, majd lekapták a holdkompot és azt az űrhajó orrára szerelték. Ezt követően Charles Conrad és Alan Bean megvizsgálták a holdkomp irányító berendezéseit és ordinátoirait. Miután megállapították, hogy minden rendben van, visszatértek a vezérfülkébe. Mialatt az összekötő alaguton áthaladtak, a holdkomp belsejében csökkent a nyomás az egyik kapcsoló rossz működése miatt. Erre visszatértek a kompa, hogy megszakítsák a hibás kapcsoló által szállított áramot.

Időközben újabb váratlan dolog történt a vezérfülkében: a fő kémlő ablakot vékony jég-

rég fedte be. Már pedig ezen az ablakon át kell fényképezniük a modul holdrészállását és Gordonnak ellenőriznie a kompközvetítést a Holdról való visszatéréskor és végrehajtania az összekapcsolódást a vezérfülkével. A jelek szerint ez a körülmény egyelőre nem zavarja sem az asztronautákat, sem a repülés ellenőreit.

A holdutazás jelenleg normálisan folyik a kijelölt róppályán. Az asztronauták amikor pihenni tértek 145 300 kilométer távolságra voltak a Földtől és óránként 6630 kilométeres sebességgel haladtak a Hold felé. Szombaton, greenwichi idő szerint 20.30 órakor, amikor felébrednek, további 55 500 kilométerrel közelebb lesznek utjuk célpontjához.

Az asztronauták egyetlen fontosabb teendője az lesz, hogy greenwichi idő szerint 23.15 órakor begyűjtsák az űrkabin két irányító motorjának egyikét, hogy kiigazítsák a róppályát. E művelet elmulasztása azzal a kockázattal járna, hogy az Apollo-12 olyan pályán helyezkedne el, ahonnan nincs visszautazás a Földre. Az Apollo-11 repülésekor nem volt szükség a pályakiigazításra, de azóta a Föld, a Hold és a Nap egymáshoz viszonyított állása megváltozott, s így elengedhetetlen a kiigazítás, mert különben előfordulhatna, hogy az asztronauták visszatéréskor 91 250 kilométer távolságban száguldanának el a Föld mellett.

A kiigazítási műveletet megelőzően az asztronauták, greenwichi idő szerint 22.47 órakor újabb televízióadást közvetítettek.

harcokban elesett ausztráliai katonák nevét írták fel azokra a táblákra, amelyekkel felvonultak.

Castro Ruz, a forradalmi fegyveres erők minisztere, más kubai és szovjet hivatalos személyek.

A KANADAI STATISZTIKAI IRODA ADATAI szerint október közepén 314 000 munkanélküli volt Kanadában. Ez a munkaerő 5,3 százalékát teszi ki. A munkanélküliek száma 16 hónapja most a legnagyobb — mutat rá a statisztikai iroda.

GEORGE BALL VOLT HELYETTES KÜLÜGYMINISZTER állást foglalt a Nixon-kormányzat vietnami politikája ellen. Mint rámutatott, a politika nem járhat eredménytel. Hozzáfüzte, hogy a dél-vietnami rendszernek nincs támogatása. Nem hiányzik, hogy az USA segítsége nélkül a saigoni rendszer kiirathatna. Sőtét és kilátástalan időszak előtt állunk. Ennek csak teljes elszigetelés lehet a vége — hangzott.

A REUTER EGY AMERIKAI KATONAI SZÓVÍVÓ nyilatkozatára hivatkozva közli, hogy az USA újabb három helikopterét lőtték le Dél-Vietnamban. Ezzel 1937-re emelkedett az 1961 óta lelőtt helikopterek száma. A szóvivő elmondta, hogy az amerikaiak „balesetek” következtében további 1775 helikoptert veszítettek, s így a teljes veszteség 3172 gép.

AMINT A BTA KÖZLI, NOVEMBER 14-ÉN Szófiában 4. fokozatu földrengés jeleztek a műszerek. A földrengés epicentruma a Vitosa hegy közelében volt.

FIDEL CASTRO, A KUBAI KP KB első titkára, a forradalmi parancsnoka fogadta Andrej Gresco marsallt, a Szovjetunión védelmi miniszterét, aki hivatalos baráti látogatást tesz Kubában. Ott volt Osváldo Dorticos, Kuba Köztársaság elnöke, Raul

A DÉL-VIETNAMI HAZAFIAS ERŐK több mint 3600 amerikai—saigoni katonát tetek harcképtelenné október 18 és november 9 között a magas fennsíkok övezetében — jelenti a Felszabadulás hírlapjának. A hazafiai megsemmisítettek 253 katonai járművet, 25 repülőgépet és helikoptert, felgyújtottak 20 létesítményt, s nagy mennyiségű fegyvert zsákmányoltak.

BÉCSBEN NAGYSZÁMÚ OSZTRÁK DIÁK részvételével tüntetést rendeztek az Egyesült Államok Vietnamban viselt háborúja ellen. A tüntetőkhez csatlakoztak a Stanford University of Austria főiskolán tanuló külföldi diákok is.

KOPPENHAGABAN TUNTEZTES ZAJLOTT LE a vietnami háború elleni amerikai tüntetések részvevőivel való szolidaritás jegyében. A város utcáin lezajlott tüntetés után 5000 ember gyűlt össze a városháza előtti téren, s nagygyűlést tartott. Az emberek elítélték az Egyesült Államok vietnami háborúját.

AMINT A FRANCE PRESSE saigoni illetékes katonai forrásokra hivatkozva közli, annak a bombatámadásnak a során, amelyet péntek hajnalban két sugárhajtású saigoni repülőgép Bu Prang melletti sajtó támaszpontja ellen hajtott végre, 22 katonát meghalt sokan megsebesültek.

PÉNTEK ESTE HAZAERKEZETT BRAZZAVILLE-BE Alfred Raoul, Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnöke és Charles Assemekang külügyminiszter, aki hivatalos látogatást tett Romániában.

FEJLŐDÉSNEK INDULT A KELET-AFRIKAI ÁLLAMCSOPORT

A kelet-afrikai gazdasági közösség, amelyben jelenleg három ország — Kenya, Uganda és Tanzánia — vesz részt, rövidesen kibővíti Afrikai keleti vidékeinek jelentős területével. Legalábbis a közösség fejlődési kitalálási „igen biztatóak”. Robert Oukonak, a közösség pénzügyi és közigazgatási kérdésekkel foglalkozó miniszterének kijelentése szerint. Őt újabb ország kérte felvételét: Szomália, Etiópia, Burundi, Zambia és Lesotho. Ez utóbbi egyike a legkisebb afrikai országoknak, s területét minden oldalról a Dél-afrikai Köztársaság övezi. „Mindennal bizonyonnyal, nehézségek mérülnek fel Lesotho állam csatlakozásának megvalósításában” — ismeri be Ouko. „De bámulom ennek az országnak a bátorságát, hogy felvételét kérte”. Néhány csatlakozni kívánó

országgal megkezdődtek a tárgyalások. A három szövetséges állam állandó csoportot létesített a tárgyalások lefolytatására. Ez ugyanakkor a kelet-afrikai közösség nemzeti érdekeit is képviseli. A szerződés előírása értelmében a tárgyalók megállapodást köthetnek minden egyes pályázó országgal a közösséghez való csatlakozás bizonyságát. Ezek a formák az egyenlő jogú tagként való felvételtől a közösség bizonyos tevékenységében vagy szolgáltatásában való részvételig változhatnak.

A társulások az az utóbbi formája igen jól megfelelne egy olyan kis ország érdekeinek, mint Burundi.

Egyes megfigyelők szerint a legvalószínűbb az, hogy Zambia lesz a közösség újabb egyenlő-jogu tagja. Ez az ország a szö-

vetkezett országokkal együtt számos előnnyel rendelkezik a többi országokhoz képest. Jelentős tényként esik latba az is, hogy Zambia, amikor 1965 novemberében Rhodesia elgondolással kiküldtette függetlenségét, szemmel látható erőfeszítéseket tett, hogy kereskedelmi Kelet-Afrika felé irányítsa. Zambia jelenleg szorosan együttműködik Tanzániával. A két ország közös szállítási utvonalakat épít. Folyamatban van annak az országutnak a megépítése, amely Zambia délnyugati részét a tenger felé, Dar-es-Salaam-i kikötővel köti majd össze.

A társulások esetén minden egyes pályázó állam kereskedelmét új irányt vesz.

Nehéz lenne megmondani, hogy a közösség bővülése mikor valósul meg. A kelet-afrikai Közös Piac egyes megfigye-